

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖSPäätös nro 50/2011
10.6.2011**Asia** Kirjallinen varoitus**Oikaisuvaatimuksen tekijä**

A, kokki

Virasto Virasto**Päätös, johon haetaan oikaisua**

Virastonjohtaja on 26.10.2009 päättänyt antaa kokki A:lle valtion virkamieslain 24 §:n mukaisen kirjallisen varoituksen epäasiallisesta käytöksestä.

Päätöksen perusteet

A on moitittavalla käytöksellään toistuvasti rikkonut virkamieslaissa hänelle virkamiehenä asetettuja virkavelvollisuuksia. Viraston johtaja edellyttää A:lta, kuten muiltakin viraston virkamiehiltä, käyttäytymistä virkamieslain mukaisesti aseman ja tehtävän edellyttämällä tavalla sekä sitä, että A noudattaa esimiehiltään saamiaan ohjeita.

Oikaisuvaatimus

A:lle annettu kirjallinen varoitus on kumottava.

Vaatimuksen perusteet

A ei ole saanut kirjallista tai edes suullista tietoa varoituksen syistä ennen kuulemistilaisuutta. Jos A olisi halunnut käyttää oikeuttaan antaa kirjallinen vastine asiasta, olisi se ollut mahdotonta.

Kuulemistilaisuus 1.10.2009 oli tilaisuutta johtaneen henkilön puolelta lähes pelkkää huutamista. Syytekirjelmä luettiin pääpiirteittäin, eikä A:lle annettu mahdollisuutta asialliseen keskusteluun. A:lle ja hänen mukanaan olleelle luottamusmiehelle ei annettu eikä näytetty mitään papereita kuulemistilaisuudessa eikä sen jälkeenkään.

A:lle ei ole selvinnyt, mitä virkavelvollisuuksia hän on rikkonut.

Päätösvaltuutetun pyytämässä neuvottelussa 9.11.2009 päällikkö B luki syytekirjelmän, joka oli erilainen kuin kuulemistilaisuudessa luettu syytekirjelmä. Syytekirjelmässä, joka luettiin 9.11.2009, oli mainittu jo sovittuja asioita, kuten riidat kolmen mieshenkilön kanssa, joista yksi on ollut poissa virastosta jo noin kuusi vuotta, ja vuoden 2009 aikana tapahtunut luvaton tupakointiasia. Toisin kuin syytekirjelmässä väitetään, A ei ole käyttänyt pataa, jonka käytön työnjohto oli kieltänyt. A:lla on tästä tarvittaessa todistajat.

Työnjohdon tulee kestää asiallista kritiikkiä työmenetelmistä.

Kukaan ei noudata täysin viraston sääntöjä. Virastossa on asiatonta käytöstä sen asiakkaita ja toisia työntekijöitä kohtaan – kiroilua, vihanpitoa ynnä muuta sellaista. Työntekijöitä ei kohdella tasapuolisesti. Päällikkö B ilmoitti henkilös-
tölle palaverissa 2.10.2009, että A on saamassa varoituksen ja on varoitettava
esimerkki.

Asian käsittely ja selvittäminen

Virasto on antanut vastineen, jossa on todettu muun ohessa seuraavaa: A on toiminut vastoin virkamieslain 14 §:ssä mainittuja virkamiehen yleisiä velvollisuuksia muun muassa käyttäytymällä virkamiehelle sopimattomasti jo useita vuosia, toimimalla virkamiehenä vastoin työnjohtomääräyksiä, nimittelemällä julkisesti ravitsemistyönjohtaja C:tä epäasiallisesti ja jättämällä noudattamatta viraston yhteisesti sovittuja pelisääntöjä.

A on antanut vastaselityksen.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Valtion virkamieslain 14 §:n 1 momentin mukaan virkamiehen on suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Pykälän 2 momentin mukaan virkamiehen on käytäyttyvä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Valtion virkamieslain 24 §:n mukaan virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Valtion virkamieslain 66 §:n 2 momentin mukaan ennen kuin virkamiehelle annetaan varoitus, on virkamiehelle varattava tilaisuus tulla asiassa kuulluksi. Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hallintolain 36 §:n mukaan asianosaiselle on ilmoitettava kuulemisen tarkoitus ja selityksen antamiselle varattu määräaika. Kuulemistä koskevassa pyynnös-

sä on tarvittaessa yksilöitävä, mistä seikoista selitystä pyydetään. Asianosaiselle on toimitettava kuulemisen kohteena olevat asiakirjat alkuperäisinä tai jäljennöksinä taikka varattava muutoin tilaisuus tutustua niihin.

Asiassa saatu selvitys

A on kutsuttu varoituksen antamista edeltäneeseen kuulemistilaisuuteen 25.9.2009 päivätyllä ennakoilmoituksella. Ennakoilmoituksen mukaan A on epäasiallisella käytöksellään toistuvasti rikkonut virkamieslaissa asetettuja virkavelvollisuuksiaan. A:n epäasiallinen käyttäytyminen on ennakoilmoituksen mukaan ollut jatkuvaa eikä siihen ole tullut mitään muutosta työnantajan useista toimenpiteistä huolimatta. Esimerkkinä A:n epäasialliseksi katsotusta käyttäytymisestä on ennakoilmoituksessa mainittu A:n suhtautuminen ravitsemistryönjohtaja C:n työnjohdollisiin määräyksiin.

Kuulemistilaisuus on pidetty 1.10.2009. Kuulemistilaisuudesta laaditun muistion mukaan tilaisuuden puheenjohtaja on selvittänyt tilaisuudessa mahdollisen varoituksen antamiseen liittyvät perusteet ja A on saanut ilmaista asiasta mielipiteensä. Kyseiset perusteet ja A:n niistä esittämä mielipide eivät ilmene muistiosta. Muistion mukaan perusteet on A:n pyynnöstä annettu hänelle ja luottamusmiehelle kuulemistilaisuudessa myös kirjallisena.

Oikeudellinen arviointi ja johtopäätökset

Kirjallisen varoituksen antaminen A:lle on perustunut työnantajan epäasialliseksi katsomaan käyttäytymiseen. Se, millä tavoin A:n käyttäytyminen on ollut työnantajan mielestä epäasiallista, ei ilmene kuulemistilaisuuden kutsusta, vaikka kutsussa on sinänsä mainittu esimerkkinä epäasiallisesta käyttäytymisestä A:n suhtautuminen ravitsemistryönjohtajan työnjohdollisiin määräyksiin. Se, millä tavoin A:n suhtautuminen kyseisiin määräyksiin on ollut epäasiallista, ei kuitenkaan ilmene kutsusta.

Vastineeseen on liitetty 7.9.2009 päivätyt selvitys, jonka otsikkona on A:n käyttäytyminen työyhteisössä. Kyseistä asiakirjaa on pidettävä sellaisena hallintolain 34 §:n 1 momentissa tarkoitettuna selvityksenä, johon A:lle on tullut varata tilaisuus tutustua ennen kirjallisen varoituksen antamista. Asiassa on riidatonta, että tätä asiakirjaa ei ole liitetty kuulemiskirjeeseen eikä A:lle ole muutoinkaan varattu tilaisuutta tutustua siihen ainakaan ennen kuulemistilaisuutta. Työnantaja ja A ovat erimielisiä siitä, onko tämä tai jokin muu selvitys aiotun varoituksen perusteista annettu A:lle kuulemistilaisuudessa kirjallisena.

Kuulemistilaisuudesta laaditun muistion mukaan kirjallisen varoituksen perusteet on selvitetty A:lle kuulemistilaisuudessa. Muistiosta ilmenee, että A:lle ja luottamusmiehelle on annettu kuulemistilaisuuden aikana mahdollisuus poistua keskustelemaan viideksi minuutiksi kahden kesken. Muistiosta ei käy ilmi, mistä seikoista A:ta on tilaisuudessa kuultu ja mitä hän on niihin vastannut.

Riippumatta siitä, onko selvitys 7.9.2009 annettu A:lle kuulemistilaisuudessa kirjallisena vai esitetty vain suullisesti ja sisältääkö kyseinen selvitys kaikki työnantajan kuulemistilaisuudessa esittämät varoituksen perusteet, ei A:lle ole annettu riittävästi aikaa tutustua selvitykseen ja valmistautua vastaamaan siihen ja työnantajan kuulemistilaisuudessa mahdollisesti esittämiin muihin seikoihin.

Varoituksen antamisesta A:lle on päättänyt virastonjohtaja, joka ei ole ollut läsnä A:n kuulemistilaisuudessa. Kun aiotun varoituksen perusteita ja A:n vastauksia niihin ei ole kirjattu kuulemistilaisuuden muistioon, ei asiassa voida varmistua siitä, onko johtaja saanut A:n vastaukset tietoonsa sellaisina kuin A oli ne esittänyt ja onko A siten tullut asianmukaisesti kuulluksi.

A:lle ei ole nyt kyseessä olevissa oloissa kuulemistilaisuuden järjestämisestä huolimatta varattu tilaisuutta tulla kuulluksi kirjallisen varoituksen perusteista valtion virkamieslain 66 §:n 2 momentissa ja hallintolain 34 §:n 1 momentissa ja 36 §:ssä tarkoitetulla tavalla ennen kirjallisen varoituksen antamista. Asia-ssa on siten tapahtunut kuulemisvirhe, minkä vuoksi A:lle annettu kirjallinen varoitus on kumottava.

Päätös

Virkamieslautakunta kumoaa virastonjohtajan A:lle 26.10.2009 antaman kirjallisen varoituksen.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 §, 24 § ja 66 § 2 mom
Hallintolaki 34 § 1 mom ja 36 §

Muutoksenhaku

Valitusosoitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Esittelijä

Pia Repo

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen, jäsenet Paanetoja, Äijälä, Isomäki ja Komulainen sekä varajäsenet Heljasvuo, Kuusama ja Tarnanen.